

somt gøre megen Skade. Hvor skal det blive muligt med dette bagved sig at finde Mennesker, som har en saadan Autoritet i vort Samfund, at de skal kunne slaa Rygter ned? Jeg vil i denne Forbindelse sige, at de politiske Foreteelser ingenlunde opfordrer stærkt til, at man saadan umiddelbart tror paa hver Ting, der bliver skrevet og sagt, selv om den paagældende befinder sig i nok saa høje Stillinger. Det vil saaledes være noksom bekendt, at for ikke saa lang Tid siden blev det konstateret, at indenfor vort største politiske Parti var der den mest rørende Enighed, som tænkes kunde; men 14 Dage efter blev det med lige saa stor Autoritet konstateret, at forskellige Ministre ikke kunde være i Stue sammen. Ogsaa om et saadant Punkt kan man sige: Ja, det er nu en Gang Livets Kaar, det skal man ikke tage saa højtideligt; men jeg anser det for at være en Udtalelse, der ogsaa virker skadeligt. Nej, saa maa jeg hævde, at det konservative Folkeparti, som har Ord for at være et Parti, hvor man ikke altid er ganske enig, i mine Øjne bærer sig langt mere tiltalende ad, idet det der erkendes, at noget saadant kan ske. Paa den anden Side tror jeg dog endnu ikke, at vi er kommet saa vidt indenfor dette Parti, at vi ikke kan befinde os i Stue sammen; i alt Fald saa længe vi staar i Parti sammen, er jeg ikke vidende om, at det ikke skulde være muligt for os at befinde os i Stue sammen.

Men der er en anden Side, som for mig er endnu mere betænkelig, ved det, der er sket, og som er sket, uden at det har faaet en vis Udløsning. Jeg giver det ærede Medlem Hr. Fraenkel Ret, naar han for Aar tilbage i en betydelig Tale, han holdt ikke i denne Bygning, men i den gamle Rigsdagsbygning, stillede det nuværende Samfundssystem op imod det socialdemokratiske paa den Maade, at han sagde, at det Samfundssystem, vi har, skaber en Chance for enhver til at komme frem, medens det socialdemokratiske System efter saavel det ærede Medlem Hr. Fraenkels som min Mening lader det hele ligge i et nogenlunde jævnt og ikke alt for højt Plan. Men skal dette System med Chancen, om jeg saa maa sige, have sin Berettigelse — og det mener jeg, det har —, saa maa Modstykket dertil være, at hvis de, der kommer op, viser sig at begaa Ting, der ikke er uangribelige, saa maa de ogsaa tage Konsekvensen deraf og helst forlade de Pladser, hvorpaa de befinder sig.

Jeg kan ikke se rettere, end at den højt-

ærede Statsminister har gjort dette System Skade ved at se bort fra dette; han har ikke taget Konsekvensen af, at en Erklæring, som vitterlig og med Grund er blevet misforstaaet, var dækket af Statsministerens Ansvar. Jeg kan ikke se rettere, end at der herved er gjort ikke ringe Skade. Man har villet sige fra Venstres Side, at det var et rent personligt Spørgsmaal, som kun vedrørte Partiet Venstre og dettes Forhold til Ministeren. Heroverfor maa jeg hævde, at dette er en forkert Opfattelse. Statsministeren er Udtryk for et vist System; han er som Underinstans Partiets Mand, naturligvis, men som Overinstans, i Kraft af det Embede, Statsministeren har, alles Mand. Derfor maa den højtærede Statsminister, naar han bedømmer, hvilke Hensyn der skal tages, fornuftigvis ikke alene tage Hensyn til det, der kan kræves af Ministeren fra hans eget Partis Side, men han maa ogsaa tage Hensyn til de Krav, der kan stilles fra andre Sider. Jeg kan da ikke se rettere, end at det alle Dage vil være meget vanskeligt at finde Berettigelse for en Erklæring som 9. Juli-Erklæringen, naar man vil bevare det System, som vi nu en Gang har.

Og det er jo ikke alene dette, at den højtærede Statsminister nu efter mit Skøn gør noget forkert ved ikke at tage Konsekvensen af det, at der skete noget forkert den Gang. Men det vil efter min Opfattelse ogsaa medføre, at det vil blive overmaade vanskeligt at stille andre, som muligen ogsaa har begaaet Fejl, overfor dette Ansvar paa rette Maade. Jeg tror, som sagt, ikke, at det nuværende System lader sig opretholde, hvis man ikke stiller dette absolutte Krav, at begaar Folk i de mest fremragende Stillinger større Fejl, saa maa de gaa. Det er en sørgelig Kendsgerning, at mange Mænd ingenlunde har denne Opfattelse af deres Stilling. Vi husker fra Julidagene, at daværende Bankdirektør, Etatsraad Glückstadt ikke forstod, at hans Forhold til Banken var af en saadan Art, at han maatte gaa. Vi har i de sidste Dage Udtalelser fra en Mand som Ussing, der viser, at han, som dog i saa høj Grad bærer Skylden — saa vidt jeg kan skønne —, for Juli-Erklæringen, stiller sig paa den høje Hest og vedblivende mener at kunne moralisere overfor hele Samfundet, et Forhold, som forekommer mig fuldkommen urimeligt. At han nu beskylder Politikere for, at de kævles indbyrdes, vilde altid være beklageligt, hvis det var en Mand, hvis Dom man efter alt foreliggende maatte sætte højt. Men som Forholdene